ՀՌՉԱԿԱԳԻՐ ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

Նկատի ունենալով որ սկզբունքները, որոնց վրայ հիմնուած է Գանատան կը ճանչնան Աստուծոյ գերակայութիւնը եւ օրէնքի իշխանութիւնը, ուստի

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

1. *Իրաւունքներու եւ ազատութիւններու Գանատական Հռչակագիրը* կ'երաշխաւորէ այն իրաւունքներն ու ազատութիւնները, նշուած սոյն Հռչակագրին մէջ, որոնք ենթակայ են միայն օրէնքով նախագծուած բանաւոր սահմաններու, եւ կրնան ապացուցաբար արդարացուիլ ազատ ու ժողովրդավարական հասարակութեան մը մէջ:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

2. Իւրաքանչիւր անհատ ունի հետեւեալ հիմնական ազատութիւնները. (ա) խղճի եւ կրօնքի ազատութիւն, (բ) մտածումի, հաւատալիքի, կարծիքի եւ արտայայտութեան ազատութիւն, ներառեալ մամուլ եւ հաղորդակցութեան այլ միջոցներ, (գ) խաղաղ հաւաքներու ազատութիւն, եւ (դ) ընկերակցութիւններ կազմելու ազատութիւն:

ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ

3. Գանատայի իւրաքանչիւր քաղաքացի իրաւունք ունի քուէարկելու Համայնքներու Պալատի եւ կամ օրէնսդիր ժողովի մը անդամներու ընտրութեան ժամանակ եւ կարող է ինքն իսկ իր անդամական թեկնածութիւնը դնել այդ ժողովներուն: 4. (1) Ո՛չ Համայնքներու Պալատը, ոչ ալ օրէնսդիր ժողով մը կրնայ իր նստաշրջանը երկարաձգել աւելի քան հինգ տարի՝ սկսեալ իր անդամներու ընդհանուր ընտրութիւններու արտօնագրերը վերադարձնելու նշանակուած թուականէն: (2) Այն պարագային երբ կը ծագի իրական պատերազմ կամ պատերազմի սպառնալիք, յարձակում կամ ապստամբութիւն, Համայնքներու Պալատը, նոյնպէս ալ օրէնսդիր ժողովը կրնան իրենց հինգ տարուան շրջանը երկարաձգել Խորհրդարանի որոշմամբ, պայմանաւ որ նման երկարաձգումի մը ընդդիմացողներուն թիւը չգերազանցէ Համայնքներու Պալատի կամ օրէնսդիր ժողովի անդամներուն թուին մէկ-երրորդը, ըստ պարագային: 5. Պայման է, որ Խորհրդարանը եւ իւրաքանչիւր օրէնսդիր մարմին նիստ մը գումարէ առ նուազն տասներկու ամիսը անգամ մը:

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ

6. (1) Գանատայի իւրաքանչիւր քաղաքացի իրաւունք ունի Գանատա մտնելու, այնտեղ մնալու եւ անկէ դուրս գալու: (2) Իւրաքանչիւր քաղաքացի եւ իւրաքանչիւր ոք որ Գանատայի մնայուն բնակիչն ըլլալու իրավիճակը կը պահէ, իրաւունք ունի (ա) տեղափոխուելու եւ բնակութիւն հաստատելու որեւէ նահանգի մէջ, եւ (բ) հետամուտ ըլլալու իր կեանքը շահելու որեւէ նահանգի մէջ: (3) Այն իրաւունքները որոնք նշուած են թիւ (2) ստորաբաժանումին մէջ, ենթակայ են (ա) ընդհանրապէս կիրարկուած օրէնքներուն կամ սովորութիւններուն, որոնք ի զօրու են այդ նահանգին մէջ, բացի անոնցմէ, որոնք զատողութիւն կը դնեն անձերու միջեւ՝ բխած գլխաւորաբար այն նահանգէն, ուր կը բնակէին նախապէս կամ կը բնակին այժմ, եւ (բ) այն օրէնքներուն, որոնք բնակութեան բանաւոր պահանջները կը հայթայթեն ու կ'որակաւորեն անհատները՝ ստանալու համար հանրութեան տրամադրելի ընկերային սպասարկութիւնները: (4) Թիւ (2) եւ (3) ստորաբաժանումները չեն խափաներ որեւէ օրէնք, ծրագիր կամ գործունէութիւն, որ նպատակ ունի բարելաւել պայմանները այդ նահանգին մէջ ապրող անձերուն, որոնք ընկերային կամ տնտեսական անբարենպաստ կացութեան մէջ կը գտնուին, նաեւ եթէ այդ նահանգին մէջ գործունակութեան աստիճանը աւելի ցածր է քան ընդհանուր Գանատայի մէջ:

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ

7. Ամէն ոք ունի կեանքի իրաւունք, անհատի ազատութեան ու ապահովութեան իրաւունք, ինչպէս նաեւ անոնցմէ չզրկուելու իրաւունք, բացի հիմնական արդարութեան սկզբունքներով նախատեսուածէ: 8. Ամէն ոք ապահովութեան իրաւունք ունի անբանաւոր խուզարկումներու կամ ձերբակալութեան հանդէպ: 9. Ամէն ոք իրաւունք ունի կամայականօրէն չկալանաւորուելու կամ չբանտարկուելու: 10. Ձերբակալման կամ կալանաւորման պարագաներուն ամէն ոք իրաւունքը ունի (ա) անմիջապէս գիտնալու պատճառները, (բ) անյապաղ ընտրելու խորհրդական մը ու տեղեկացուելու իր այդ իրաւունքին մասին, եւ (գ) գիտնալու իր կալանաւորման վաւերականութիւնը *habeas corpus*-ի միջոցաւ եւ ազատ արձակուելու եթէ կալանաւորումը ապօրինի է: 11. Ոեւէ անձ որ ամբաստանուած է յանցանքով մը, իրաւունքն ունի (ա) տեղեակ պահուելու մասնայատուկ յանցագործութեան մասին առանց անտեղի յապաղման, (բ) դատուելու բանաւոր ժամանակամիջոցի մը ընթացքին, (գ) չպարտադրուելու որ դատավարութեան ընթացքին վկայութիւն տալու ընդդէմ այդ անձին յանցագործութեան մասին, (դ) իրաւունքն ունի նկատուելու անմեղ մինչեւ որ փաստուի իր յանցանքը ըստ օրէնքի, արդար ու հրապարակային ունկնդրութեամբ, անկախ ու անկաշառ դատական ատեանի մը առջեւ, (ե) չմերժուելու բանաւոր երաշխագումարի իրաւունքէն առանց արդար պատճառի, (զ) իրաւունքն ունի դատուելու երդուեալներու ատեանի մը առջեւ, որուն առաւելագոյն պատիժն է հինգ տարուան բանտարկութիւն կամ աւելի խիստ պատիժ մը, բացի այն պարագայէն, երբ յանցագործութիւնը կ'իյնայ զինուորական օրէնքի տակ ու կը դատուի զինուորական ատեանի առջեւ, (է) իրաւունք ունի անպարտ յայտարարուելու որեւէ արարքի կամ զանցառութեան համար, բացի այն պարագային, երբ այդ արարքը կամ զանցառութիւնը գործուած ատեն ան կը համարուէր յանցագործութիւն ըստ այդ ժամանակի Գանատական կամ միջազգային օրէնքին, կամ կը համարուէր ոճրային ըստ օրէնքի ընդհանուր սկզբունքներուն՝ ընդունուած ազգերու հաւաքականութեան կողմէ, (ը) իսկ եթէ վերջապէս անպարտ արձակուի իր յանցագործութենէն, իրաւունքն ունի չդատուելու վերստին, իսկ եթէ վերջապէս յանցաւոր գտնուի եւ պատժուի իր յանցանքին համար, իրաւունք ունի մերժելու վերադատուիլն ու վերապատժուիլը նոյն յանցանքին համար, (թ) եթէ յանցաւորի վճիռ ստանայ եւ եթէ յանցանքին պատիժը փոխուած ըլլայ յանցագործութեան թուականէն մինչեւ դատապարտութեան թուականը, իրաւունք ունի ընդունելու պատիժներուն նուազագոյնը: 12. Իւրաքանչիւր անձ իրաւունք ունի չենթարկուելու որեւէ դաժան ու արտասովոր վերաբերմունքի կամ պատիժի: 13. Վկայ մը որ կը վկայէ դատավարութեան մը ընթացքին, իրաւունքն ունի մերժելու որեւէ մեղադրական փաստ, որ գործածուած ըլլայ իր դէմ ուրիշ դատավարութեան մը ընթայքին, բացի երդմնազանցութեան եւ հակասական փաստեր ներկայացրած ըլլալու պարագաներուն: 14. Այն պարագային երբ դատավարութեան ժամանակ կողմերէն մին կամ միւսը, կամ վկայ մը չի հասկնար կամ չի գիտեր խօսուած լեզուն կամ, խուլ է, իրաւունք ունի դիմելու թարգմանիչի մը օժանդակութեանը:

ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ

15. (1) Իւրաքանչիւր անհատ հաւասար է օրէնքի առջեւ եւ իրաւունք ունի հաւասարապէս պաշտպանուելու եւ հաւասարապէս օգտուելու օրէնքէն, առանց զատողութեան եւ, ի մասնաւորի, առանց ցեղային, ազգային կամ էթնիկական ծագումի, գոյնի, կրօնքի, սեռի, տարիքի կամ մտային կամ ֆիզիքական տկարութեան խտրականութիւններու: (2) Թիւ (1) ստորաբաժանումը ոչ մէկ կերպով կ'արգիլէ որեւէ օրէնք, ծրագիր կամ գործունէութիւն, որ նպատակ ունի բարելաւելու պայմանները անհատներու կամ խումբերու, որոնք զրկանքներ ունին ցեղային, ազգային, էթնիկական ծագման, գոյնի, կրօնքի, սեռի, տարիքի կամ մտային կամ ֆիզիքական անկարողութեան պատճառներով:

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐԸ

16. (1) Գանատայի պաշտօնական լեզուներն են Անգլերէնն ու Ֆրանսերէնը, որոնք ունին գործածութեան հաւասար իրավիճակ, հաւասար իրաւունք եւ հաւասար առանձնաշնորհում Գանատական Խորհրդարանի եւ կառավարութեան բոլոր հաստատութիւններուն մէջ: (2) Անգլերէնն ու ֆրանսերէնը Նոր Պրունզվիքի պաշտօնական լեզուներն են, ունին հաւասար իրավիճակ, հաւասար իրաւունքներ ու առանձնաշնորհումներ, որով կը գործածուին Նոր Պրունզվիքի Կառավարութեան եւ օրէնսդիր մարմնի բոլոր հիմնարկներուն մէջ: (3) Ոչինչ կայ այս Հռչակագրին մէջ, որ սահմանափակէ Խորհրդարանին կամ օրէնսդիր մարմնի մը հեղինակութիւնը՝ յառաջ մղելու համար Անգլերէնի եւ Ֆրանսերէնի իրավիճակին ու գործածութեան հաւասարութիւնը: 16.1 (1) Նոր Պրունզվիքի անգլիախօս ու ֆրանսախօս համայնքները ունին իրավիճակի հաւասարութիւն եւ հաւասար իրաւունքներ ու առանձնաշնորհումներ, ներառեալ դաստիարակչական բնորոշ հաստատութիւններ եւ նման մշակութային բնորոշ հաստատութիւններ ունենալու իրաւունքը, որոնք անհրաժեշտ են այդ համայնքներու յարատեւման ու բարգաւաճման համար: (2) Վերոյիշեալ թիւ (1) ենթահատուածը կը վերահաստատէ Նոր Պրունզվիքի օրէնսդիր մարմնին եւ կառավարութեան դերը՝ որով ան կը պահպանէ ու կը զարգացնէ իր իրավիճակը, իրաւունքներն ու առանձնաշնորհումները, ինչպէս որ նշուած են նոյն թիւ (1) ենթահատուածին մէջ: 17. (1) Ամէն ոք իրաւունք ունի գործածելու Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուն Խորհրդարանին մէջ որեւէ վիճարկումի կամ գործընթացի ժամանակ: (2) Ամէն ոք իրաւունք ունի գործածելու Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուն Նոր Պրուզվիքի օրէնսդիր մարմնին մէջ որեւէ վիճարկումի կամ գործընթացի ժամանակ: 18. (1) Խորհրդարանի բոլոր օրէնքները, արձանագրութիւնները եւ օրագրութիւնները պէտք է տպագրուին ու հրատարակուին Անգլերէն ու Ֆրանսերէն լեզուներով. երկու լեզուներու բնագրերը ունին հաւասար հեղինակութիւն: (2) Նոր Պրունզվիքի օրէնսդիր մարմնին բոլոր օրէնքները, արձանագրութիւնները եւ օրագրութիւնները պէտք է տպագրուին ու հրատարակուին Անգլերէն ու Ֆրանսերէն լեզուներով. երկու բնագրերն ալ ունին հաւասար հեղինակութիւն: 19. (1) Խորհրդարանի կողմէ հաստատուած որեւէ ատեանի մէջ, ըլլայ խնդրարկութեան կամ գործընթացի պարագաներուն, ոեւէ անձ կարող է գործածել Անգլերէնը կամ Ֆրանսերէնը: (2) Նոր Պրունզվիքի որեւէ մէկ դատարանին մէջ, խնդրարկութեան կամ գործընթացի պարագաներուն, ոեւէ անձ կրնայ գործածել Անգլերէնը կամ Ֆրանսերէնը: 20. (1) Գանատայի ժողովուրդին ոեւէ մէկ անդամը իրաւունքն ունի հաղորդակցելու Խորհրդարանի կամ կառավարութեան որեւէ մէկ հաստատութեան պետին կամ կեդրոնական գրասենեակին հետ եւ անկէ ստանալու տրամադրելի սպասարկութիւն Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուով, ունի նաեւ նոյն իրաւունքը երբ կը յարաբերի նման հաստատութեան մը որեւէ մէկ գրասենեակին հետ, ուր (ա) յարաբերութեան ու սպասարկութեան կարեւոր պահանջ կը ներկայացնէ այդ գրասենեակներուն այդ լեզուներով, կամ (բ) ըստ գրասենեակի բնոյթին, տրամաբանական է որ այդ գրասենեակին հետ յարաբերութիւնները եւ անոր մատուցած սպասարկութիւնները ըլլան թէ՛ Անգլերէն եւ թէ Ֆրանսերէն լեզուներով: (2) Նոր Պրունզվիքի ժողովուրդին ոեւէ մէկ անդամը իրաւունք ունի հաղորդակցելու Նոր Պրունզվիքի օրէնսդիր մարմնի կամ կառավարական հաստատութիւններու որեւէ մէկ գրասենեակին հետ, կամ անկէ ստանալու տրամադրելի սպասարկութիւն Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուով: 21. Թիւ 16-20 հատուածներուն մէջ ոչինչ կայ Անգլերէն եւ Ֆրանսերէն լեզուներու վերաբերեալ, որ կարենայ խափանել կամ փոփոխել որեւէ իրաւունք, առանձնաշնորհում կամ պարտաւորութիւն, որոնք գոյութիւն ունին եւ կը շարունակեն ունենալ շնորհիւ Գանատական Սահմանադրութեան ընձեռած այլ նախատեսութիւններուն: 22. Թիւ 16-20 հատուածներուն մէջ ոչինչ կայ որ կարենայ խափանել կամ փոփոխել որեւէ իրաւական կամ սովորութային իրաւունք եւ կամ առանձնաշնորհում, որոնք ստացուած կամ գործածուած են սոյն Հռչակագրի ուժի մէջ մտնելէն առաջ կամ վերջը, որեւէ լեզուի վերաբերեալ, բացի Անգլերէնէ կամ Ֆրանսերէնէ:

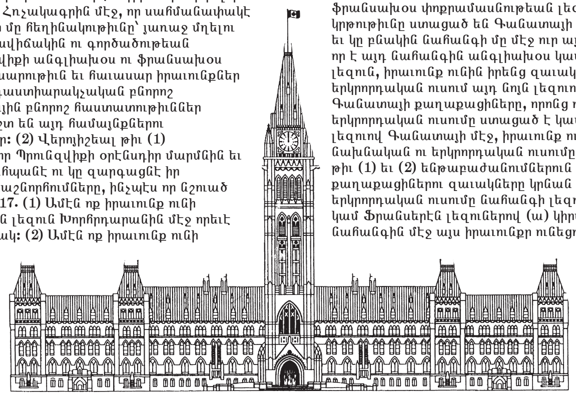

ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹԵԱՆ ԼԵԶՈՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔՆԵՐ

23. (1) Գանատայի այն քաղաքացիները (ա) որոնց սորված առաջին լեզուն զոր դեռ կը հասկնան՝ իրենց բնակած նահանգի անգլիախօս կամ ֆրանսախօս փոքրամասնութեան լեզուն է, (բ) որոնք իրենց նախնական կրթութիւնը ստացած են Գանատայի մէջ Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուով եւ կը բնակին նահանգի մը մէջ ուր այդ կրթութիւնը ստացած են այն լեզուով, որ է այդ նահանգին անգլիախօս կամ ֆրանսախօս փոքրամասնութեան լեզուն, իրաւունք ունին իրենց զաւակներուն տալու նախնական ու երկրորդական ուսում այդ նոյն լեզուով ու այդ նոյն նահանգին մէջ: (2) Գանատայի քաղաքացիները, որոնց որեւէ մէկ զաւակը իր նախնական կամ երկրորդական ուսումը ստացած է կամ կը ստանայ Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուով Գանատայի մէջ, իրաւունք ունին իրենց բոլոր զաւակներուն նախնական ու երկրորդական ուսումը տալու այդ նոյն լեզուով: (3) Վերոյիշեալ թիւ (1) եւ (2) ենթաբաժանումներուն մէջ տրուած իրաւունքը որ Գանատայի քաղաքացիներու զաւակները կրնան ստանալ իրենց նախնական եւ երկրորդական ուսումը նահանգի լեզուային փոքրամասնութեան Անգլերէն կամ Ֆրանսերէն լեզուներով (ա) կիրարկելի է այն պարագաներուն, երբ նահանգին մէջ այս իրաւունքը ունեցող քաղաքացիներու զաւակներուն թիւը կ'արդարացնէ փոքրամասնութեան լեզուին ուսուցումը՝ հանրային ֆոնդէն, եւ (բ) կը պարունակէ նաեւ այն իրաւունքը, երբ երեխաներուն թիւը կ'երաշխաւորէ ստանալ իրենց ուսումը փոքրամասնութեան լեզուով՝ դաստիարակչական յարմարութիւնները ապահովուած ըլլալով հանրային ֆոնդէն:

ՀԱՐԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

24. (1) Ոեւէ անձ, որու իրաւունքներն ու ազատութիւնները (երաշխաւորուած սոյն Հռչակագիրով) խախտուած կամ զլացուած են, կարող է դիմել օրինական ձեռնհաս իշխանութեան, ստանալու համար հատուցում ըստ դատարանի պատշաճ ու արդար նկատառման: (2) Դատավարութեան ժամանակ, ըստ թիւ (1) ենթաբաժինի, եթէ ատեանը եզրակացնէ, թէ ներկայացուած փաստը ձեռք բերուած է այնպիսի միջոցներով, որոնք խախտած ու դրժած են Հռչակագրին ապահովված իրաւունքներն ու ազատութիւնները, այն ատեն փաստը կը մերժուի այն պատճառաբանութեամբ, թէ, նկատի առնելով բոլոր պարագաները, դատավարութեան ընթացքին փաստին ընդունուիլը կրնայ վարկաբեկել արդարութեան մատակարարումը:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

25. Սոյն Հրովարտակի պարունակած որոշ իրաւունքներուն եւ ազատութիւններուն երաշխաւորութիւնը պէտք չէ մեկնաբանել որպէս խափանումը կամ խախտումը նախաբնիկներու դաշինքներուն կամ այլ իրաւունքներուն կամ ազատութիւններուն, որոնք կը վերաբերին Գանատայի նախաբնիկ ժողովուրդներուն: Այս իրաւունքներն ու ազատութիւնները կը պարունակեն (ա) այն իրաւունքներն ու ազատութիւնները, որոնք ճանչցուած են 7 Հոկտեմբեր 1763 թուականի Արքայական Հռչակագրով, եւ (բ) այլ իրաւունքներ ու ազատութիւններ, որոնք այժմ գոյութիւն ունին որպէս հողատարածքի սեփականութեան կամ որպէս այդ ստացուած կալուածի համաձայնութիւններ: 26. Սոյն Հռչակագրին մէջ յիշուած որոշ իրաւունքներու եւ ազատութիւններու երաշխաւորութիւնը պէտք չէ մեկնաբանել որպէս ուրացումը այլ իրաւունքներու եւ ազատութիւններու գոյութեան, որոնք առկայ են Գանատայի մէջ: 27. Սոյն Հրովարտակը պէտք է մեկնաբանել այնպէս, որ ներդաշնակ ըլլայ Գանատացիներու բազմամշակութային ժառանգութեան պահպանման ու զարգացման հետ: 28. Ի հեճուկս այն բոլորին որ կայ սոյն Հռչակագրին մէջ, բոլոր իրաւունքներն ու ազատութիւնները որոնք նշուած են այստեղ, երաշխաւորուած են հաւասարապէս արական եւ իգական անձերու համար: 29. Սոյն Հրովարտակին մէջ չկայ որեւէ բան, որ կարենայ խափանել կամ փոփոխել յարանուանական, առանձին կամ հերձուածային դպրոցներու վերաբերեալ որեւէ իրաւունք կամ առանձնաշնորհում, որ երաշխաւորուած է Գանատական Սահմանադրութեան կողմէ կամ անոր ներքեւ: 30. Սոյն Հրովարտակին մէջ երբ ակնարկութիւն կ'ըլլայ նահանգի մը, կամ նահանգի մը օրէնսդիր ժողովին կամ օրէնսդիր մարմնին, ան կը նկատուի նաեւ բովանդակած ըլլալ ակնարկութիւն մը Եուքոնի Երկրամասին (Yukon Territory) եւ Հիւսիս-արեւմտեան Երկրամասերուն (Northwest Territories) եւ կամ անոնց յատուկ օրէնսդիր հեղինակութեան՝ ըստ պարագային: 31. Սոյն Հրովարտակը ոչ մէկ կերպով կրնայ ընդլայնել որեւէ մարմնի կամ հեղինակութեան օրէնսդրական իշխանութիւնը:

ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ ԿԻՐԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

32. (1) Սոյն Հռչակագիրը կը կիրարկուի (ա) Գանատայի Խորհրդարանին ու կառավարութեան բոլոր հարցերուն, որոնք կ'իյնան Խորհրդարանի հեղինակութեան ներքեւ, ներառեալ այն հարցերը, որոնք կը վերաբերին Եուքոնի Երկրամասին եւ Հիւսիս-արեւմտեան երկրամասերուն, (բ) կը կիրարկուի նաեւ իւրաքանչիւր նահանգի օրէնսդիր մարմ-նին եւ կառավարութեանը՝ այն հարցերու մասին, որոնք կ'իյնան իւրաքանչիւր նահանգի օրէնսդիր մարմնի հեղինակութեանը ներքեւ: (2) Ի հեճուկս թիւ (1) ենթահատուածին, թիւ 15 հատուածը ի զօրու պիտի ըլլայ միայն այս հատուածին ուժի մէջ մտնելէն երեք տարի յետոյ: 33. (1) Նահանգի մը Խորհրդարանը կամ օրէնսդիր մարմինը, ըստ պարագային, կարող է Խորհրդարանային կամ օրէնսդիր մարմնի ներկայացրած օրէնքով (Act) մը բացայայտօրէն յայտարարել, թէ այդ օրէնքը կամ անոր մէկ նախապայմանը ի գործ պիտի դրուի ի հեճուկս սոյն Հռչակագրի թիւ 2 կամ թիւ 7-15 հատուածներուն պարունակած մէկ նախապայմանին: (2) Խորհրդարանին ներկայացրած օրէնք մը կամ օրէնքի մը մէկ նախապայմանը, որու շնորհիւ սոյն հատուածի ներքեւ եղած յայտարարութիւն մը ի զօրու է, կրնան գործուն ըլլալ, ինչպէս որ պարտ է, բացի սոյն Հռչակագրի այն նախապայմանէն, որու կ'ակնարկուի յայտարարութեան մէջ: (3) Յայտարարութիւն մը որ եղած է թիւ (1) ենթահատուածի ներքեւ, կը դադրէ ուժի մէջ մտնելէ հինգ տարի յետոյ եւ կամ աւելի շուտ, եթէ յատկապէս նշուած է յայտարարութեան մէջ: (4) Նահանգի մը Խորհրդարանը կամ օրէնսդիր մարմինը կրնայ վերահաստատել յայտարարութիւն մը թիւ (1) ենթահատուածի ներքեւ: (5) Թիւ (3) ենթահատուածը կիրարկելի է թիւ (4) ենթահատուածի տակ կատարուած վերահաստատման:

ՎԿԱՅԱԿՈՉՈՒՄ

34. Հետագայ հատուածը կարելի է վկայաբերել որպէս *Գանատայի Իրաւունքներու եւ Ազատութիւններու Հրովարտակը*.

«Այժմ պէտք է հաստատենք հիմնական սկզբունքները, հիմնական արժէքներն ու համոզումները, որոնք մեզ կը պահեն միասնութեան մէջ որպէս Գանատացիներ, գիտակցելով միաժամանակ որ մեր շրջանային հաւատարմութիւններէն անդին կան նաեւ ապրելակերպ մը եւ արժէքներու համագումար մը, որոնք մեզ հպարտ կը դարձնեն այս երկրով, որ մեզ պարգեւած է այսպիսի ազատութիւն ու անչափելի ուրախութիւն մը:

P.E. Trudeau 1981

Ներկայ տեքստը այն Գանատացիներու համար է, որոնց մայրենի լեզուն տարբեր է Անգլերէնից և Ֆրանսերէնից: Այս տեքստը չպիտի համարել որպէս Գանատական Իրաւունքներու եւ Ազատութիւններու Հռչակագրի պաշտօնական թարգմանութիւն: Միայն Անգլերէն և Ֆրանսերէն բնագրերի բովանդակութիւնը կարելի է գործածել Հռչակագրի մեկնաբանութեան կամ գործադրութեան համար:

Armenian/Arménien